

Zeitschrift: Museum Helveticum ad juvandas literas in publicos usus apertum
Herausgeber: Litteris Conradi Orellii et Soc.
Band: - (1752)
Heft: 28

Artikel: Ao de Guilielmo Postello
Autor: Postellus, Guilielmus
DOI: <https://doi.org/10.5169/seals-394731>

Nutzungsbedingungen

Die ETH-Bibliothek ist die Anbieterin der digitalisierten Zeitschriften auf E-Periodica. Sie besitzt keine Urheberrechte an den Zeitschriften und ist nicht verantwortlich für deren Inhalte. Die Rechte liegen in der Regel bei den Herausgebern beziehungsweise den externen Rechteinhabern. Das Veröffentlichen von Bildern in Print- und Online-Publikationen sowie auf Social Media-Kanälen oder Webseiten ist nur mit vorheriger Genehmigung der Rechteinhaber erlaubt. [Mehr erfahren](#)

Conditions d'utilisation

L'ETH Library est le fournisseur des revues numérisées. Elle ne détient aucun droit d'auteur sur les revues et n'est pas responsable de leur contenu. En règle générale, les droits sont détenus par les éditeurs ou les détenteurs de droits externes. La reproduction d'images dans des publications imprimées ou en ligne ainsi que sur des canaux de médias sociaux ou des sites web n'est autorisée qu'avec l'accord préalable des détenteurs des droits. [En savoir plus](#)

Terms of use

The ETH Library is the provider of the digitised journals. It does not own any copyrights to the journals and is not responsible for their content. The rights usually lie with the publishers or the external rights holders. Publishing images in print and online publications, as well as on social media channels or websites, is only permitted with the prior consent of the rights holders. [Find out more](#)

Download PDF: 05.04.2026

ETH-Bibliothek Zürich, E-Periodica, <https://www.e-periodica.ch>

A N E K Δ O T A
de
GUILIELMO POSTELLO.

* * *

Communicavit mihi literas, quas ad illum scripsisti Oporinus noster, quoniam illarum ratio maxime ad me pertinebat, mi Domine PELLICANE, unde quum nondum hinc discedam, volui ad illas respondere. Primo itaque tibi de summo illo candore, quem tibi excellentissimum ut si cui mortalium concessit Deus, gratias habeo quas possum maximas, æternas alioqui habiturus, quia ita non tantum mihi hominioni ignoto & omni præsidio virtutis aut sapientiæ destituto, sed etiam cuivis bene usuro tua omnia communia esse cupis & facere satagis. Doleo vero vehementer, quod tibi illum titulum curaverim scribi, qui a te non potuerit intelligi. Ambigua illa vox nominis מנחם in causa fuit, quia multi sunt qui hoc nomine *Menachem* scripsere. Sed unus, meo iudicio, est, quem petebam Racanati, qui hoc nominis mihi videbatur habere. Erraverim in nomine *Menachem*, certe est unus, qui ex eo quod in urbe Racanati non longe ab Ancona ante 200. annos scripsit, nomen Racanati habet, quique in *Genesim* & cæteros libros צלתוק (*) scripsit, & est excusus in Quarto semel a *Daniele Tom. VII.* R r *Bom-*

(*) Ad marginem exteriorē hæc adscripta sunt:
דרד הקבלה או הסודות

Bombergio & semel a *Justiniano*, ea videlicet forma voluminis, qua & sunt אליעזר "פרקי ר" . cujus Racanati nomen me puto in tuorum Librorum indice vidisse, ut vidi certe. Hunc petebam si habes. Cæterum non possum non vehementissime laudare & admirari divinam in te Providentiam, quod tibi hunc animum fecerit, ut tua omnia ad ejus gloriam & ad erroris potissimum Judaici perfidiam refellendam communia cuivis in hunc finem usuro cupis esse, quod eo etiam lubentius facio, quia simili plane animo quum in Judæos omnes, tum maxime etiam in Ismaelitas & Alcoranistas sum. Quæcunque enim unquam, quantiscunque laboribus aut studiis conquisi, illud vellem omnino cuivis alteri in Dei gloriam relatuero esse commune. Quod autem ita flagras de *Talmude* abdendo, certe piissime facis. Verum quum ea via fieri non possit ut aboleatur, typis multiplicatum & evulgatum satagendum est, ut latissime ipsius pateat absurditas, sicut & *Alcorani*; ut videlicet quæ sunt tam impia, nefaria, excogitata turpia, absurda refellantur, atque uti miser forex indicio pereat suo; & contra, ex iis, quæ in utraque farragine sunt vero consona, decerpantur quæ contra perfidiam nostra confirment: qua in re pridem etiam meditari incœperam & peragam, cum alicubi conquievero. Gauderem certe admodum, ut tui illi labores versionis incœptæ, nisi potes peragere ob ætatis jam affectæ rationem, ad manus meas pervenirent, certe ego conarer, licet non sim dignus qui in tanto Opere post tantum Virum ausim vel minimi Discipuli locum obtinere, ut tuus labor non periret. Si possum haberi (nam non ausim sperare

rare ut sim unquam) a te dignus, qui hoc beneficii & jam exasciati, imo jam fundati tanti operis munus a te acciperem, revera ego me felicissimum judicarem, & conarer, non ut aliquid tanti Viri laboribus adderem, sed ut ab ipso inceptum opus olim quantumvis dissimili & longe inferiori architectonice absolverem, quam ad rem una cum animo est mihi adhuc firma ætas. Nam hi labores tui maximum gradum facerent ad futura: Licet enim & (*) *Zoharem* & *Bahir* libros verti, & in *Targumis* utcunque promovi, nondum tamen in lingua illa Thalmudi, & potissimum Babylonici ita promovi, ut possim facile quicquam præstare, nisi prævio hujus tuæ versionis beneficio; quo si tibi ut utar placuesit, spero fore ut revera filio ab ingratitude nota alienissimo tantos sudores transmittas. Sive autem fuero hic Basileæ, sive Bisuntii, parum refert. Nam paulo longius hinc abest Bisuntium quam Friburgum, ubi agit *Schrekensuchsus* cujus merito (uti hominis in utraque lingua exercitatissimi) judicium maximi facis & ambis amicitiam. Doleo quidem vehe-

R r 2

men-

(*) Jos. Simlerus in Bibliotheca inter Postelli MSS. refert. 1.) ZOHARIS opus super librum Geneseos ex Chaldæo translatum: in quo innumera latent secreta & mysteria, ac ostenditur, priscam priscorum Mosis auditorum doctrinam omnino esse conformem Doctrinæ evangelicæ & reformationi Judaicæ, a Christo inculcatæ & suo sanguine confirmatæ. 2.) Liber BEHIR ex Chaldæis translatus; in quo successus regni Christi videtur.

menter, quod illi sim in omni genere Doctrinæ inferior; sed verum tibi in me filium audebis polliceri affectu observantissimo nulli unquam cessurum. Ille longe grandior est, quam qui egeat illis micis Dominicæ mensæ, quibus hic catellus. Hæc apud te liberius, sed veluti apud Patrem a filio sint dicta, Tu tanquam pater judica, non quid filius, sed quid ratio velit. Vale mi D. honoratiss. Pellicane. 5. Julii 1553.

Commenda nos D. *Bibliandro*, *Bullingero*, *Galtero*, *Gesnero* etiam: Et ut meminerit *Bullingerus* rerum nostrarum.

Inscriptio: D. *CONRADO PELLICANO*,
Dño suo observandissimo.

Tuus ex animo in Christo
Guilielmus Postellus.

* * *

Nunc vero præclara occasio se obtulit, PEL-
LICANE doctissime, ut possis multum de
Christiana Republ. contra perfidiam Judaicam
mereri, si illos errores, injurias, blasphemias,
quas verpæ illi apellæ contra Christum suum Re-
gem excogitarunt, & in suo *Talmudo Babylonico*
reposuere, evertere satages. Laborat nunc ista
Respubl. ut Talmud proscribatur ex orbe Christi-
ano ob impietatem contra Christum excogitatam
in ea farragine. Et quia hac in re puto futurum,
ut mihi pars Talmudi detur discutienda, Te volo
quantum possum rogatum, ut ex illis quæ legisti
& vertisti de Talmudo, si quid tibi in mentem
venit, quod vehementer blasphemum contra Chri-
stum aut Christianos legeris aut notaveris, illud
mihi

mihī notare , & in quānam parte , sive in qua פסכתא aut פרק inveniatur digneris significare , eo quod nunc multis illisque gravissimis & necessitati conjunctissimis curis premor , ita ut hoc non liceat donec me explicavero his tricis. Tuum suffragium primo in loco ponetur ad hoc monstrum profligandum. Ut enim est præstantissimum Theologizandi genus in *Zohare* & secretis Disciplinis , ita in hoc mendaciorum centone sunt conservatæ nefariæ illæ traditiones , quas Christus tam frequenter in Evangelio improbavit condemnavitque. Commendabis nos interea Bibliandro nostro.

Guilielmus Postellus.

* * *

Salus per Jesum Christum. Nactus occasionem superioribus mensibus ad *Guilielmum POSTELLUM* scripsi : satisque multis verbis hortatus sum , ut quod esset pollicitus , de *Grammatica Arabica* , re ipsa præstaret , tandemque aliquando edere inciperet. Memineram enim te mihi , cum istic a vobis humanissime acceptus essem , istud ipsum in mandatis dedisse. Tui igitur nominis & *D. Th. Bibliandri* autoritate feci , & jure utens amicitiae , & consuetudinis quæ mihi cum illo intercesserat ; quæ omnia debent aliquid ponderis apud hominem non inhumanum habuisse. Sed quid tamen effecerim , nondum rescire potui : tanto enim locorum intervallo a nobis disjunctus est , ut raro aut nunquam recta ad nos commeent illinc nuncii. Sed spero tamen brevi aliquid me auditurum : expectamus enim quotidie Jo. Curie Britonem revolaturum ad nos , si patietur valetu-

do : nam principio veris quartana cognovimus ex nuntio afflictum fuisse. Si quid quoquo modo resciero , id non te cælabo , si modo intellexero id tibi non ingratum futurum esse. Jam de nostro statu , deque studiorum Lausannensium ratione melius tibi coram verbis nuntii exponent , quam ego literis : Pii sunt tres fratres & studiosi , inter quos excellit *Nicolaus* , acutus disputator , & diligenter Lutetiæ in Dialectica Aristotelis versatus : vixit hic admodum integerrime καὶ ἀμωμίως. De clade Metensium arbitror vos nimium vera audisse , quare illis supersedendum arbitror. Dominus ulciscetur , cum illi visum fuerit , non ad præscriptum humanum. Nescio an debeam quicquam de rumoribus Galliæ scribere. De Filio Principis Turcarum in Galliam brevi venturo , cui aiunt Regem Francorum filiam suam in matrimonium daturum , simul ac ille baptismum acceperit Christianum. Alii dissiparunt , idcirco in Galliam venturum , quod chœradibus deformatus sit , quas Francorum Reges solent tollere & persanare : Sed incerti rumores sunt καὶ ἀδέσποτοι. Illud nimis verum , Turcam apparare maximam Classem. Deus & Dominus Dominatum bene vertat ! Vale 1543. 22. April. Christus te suo Spiritu quotidie magis ac magis cumulet. Amen.

Tuus Joannes Ribittus.

Velim mihi salutes , si non est molestum , *Michaelem Adamum* , quem abhinc quinquennium hospes novus hospitem novum domi tuæ vidi.

Inscriptio : D. Conrado Pellicano , Hebraico Professori eximio.

Tiguri.

Libri

Libri a G. POSTELLO conscripti,
atque editi.

1. Alphabetum, introductio & legendi modus, Linguarum XII. characteribus differentium: nempe Hebraicæ, Chaldaicæ, Chaldaicæ recentioris, quam a transitu fluminis vocant: Samaritanæ, quæ prisca Hebraica est: Arabicæ vel Punicæ, cujus integra Grammatica sub compendio traditur: Indicæ, Græcæ, Georgianæ, Tzeruianæ, Hieronymianæ vel Illyricæ, Armenicæ, Latinæ. In singulis autem illis rarissimas Christianorum in diversis orbis partibus agentium historias habes, quibus illæ Linguae (præter Arabicam, Hebraicam & Samaritanam) sunt in sacrorum usu ac Grammaticis communes. Excudit Parisiis Dionysius Lescuier. 1538.

2. De Originibus seu de Hebraicæ Linguae & Gentis antiquitate, deque variarum Linguarum affinitate Liber. Ibid. 1538. 4.

3. Grammatica Arabica. Parisiis ap. Petr. Gromorsum, excudebat P. Vidoveus Vernotiensis. 1538. 4.

Nisi forte legendum sit 1548. Vide supra Ribitti Epistolam.

4. De Magistratibus Atheniensium Liber Basileæ apud Joh. Oporinum. An. 1543.

*Iterata editio Lips. 1691. 8. & in Gro-
novii Thesaur. Antiqq. Græc.*

R r 4

5. De

5. De Republica Turcica ad Franciscum Gallo-
rum Regem. Libr. II. Idem Liber Gallice edi-
tus hoc Titulo : *La Republique & Religion de*
Turcs & de l'Empire Turc : & l'histoire de l'Origine
des Tartares, Persiens, Arabes, Turcs. Poitiers
per Enguibert de Marnex. 1560. 4.

6. De Orbis terrarum Concordia Libr. IV. Basi-
leæ apud Jo. Oporinum. 1544. fol.

Recusus est Liber primus *Parisis ap. Petrum*
Gromorsum. Sine nota temporis in 8.

7. Syriæ Descriptio. Primum edita an. 1540.
Repetita in *Temp. Helvet.* Tom. II. Sect. III.
p. 349-- 378.

8. ΠΑΝΘΕΝΩΣΙΑ. Compositio omnium diffidio-
rum circa æternam veritatem aut verisimilitudi-
nem versantium; quæ non solum inter eos,
qui hodie infidelium, Judæorum, Hæretico-
rum & Catholicorum nomine vocantur, orta
sunt & vident, sed jam ab admisis per pecca-
tum circa nostrum intellectum tenebris fuere
inter Ecclesiæ peculiaris ac communis membra,
Scriptore ELIA PANDOCHEO.

Sine loci & anni notatione. Constat tamen
impressum fuisse Basileæ apud Oporinum.
Annus tamen 1550. diserte expressus est pag.
86. Libri.

9. Cardelabri typici in Mosis Tabernaculo jussu
divino expressi b. evis ac dilucida interpretatio.
Venetiis. 1548.

10. De

10. De Nativitate Mediatoris ultima, nunc futura & toti orbi terrarum in singulis ratione præditis manifestanda. Opus, in quo totius Naturæ obscuritas, origo & creatio ita cum sua causa illustratur exponiturque, ut vel pueris sint manifesta quæ in Theosophiæ & Philosophiæ arcanis hæctenus fuere, Auctore Spiritu Christi, exscriptore GUIL. POSTELLO, Apostolica Professione Sacerdote. Sine loci & temporis nota. 4.

Jos. Simlerus tamen in Bibliothec. ad an. 1547. refert, atque diserte notat eum Basileæ fuisse excusum a Jo. Oporino & constare Quatern. 23.

11. Absconditorum a Constitutione mundi Clavis, qua mens humana tam in divinis quam humanis pertinget ad interiora velaminis æternæ veritatis: G. POSTELLO ex divinis Decretis exscriptore: Una cum Appendice pro Pace Religionis Christianæ: Editore A. Franc. de Monte S. Amstelod. 1646.

Jos. Simlerus memorat primum fuisse excusum hunc Librum Basileæ ap. Oporinum ac constare chartis 6. & dimid. in 16.

12. De Etruriæ regionis, quæ prima in orbe Europæo habitata est, originibus, institutis, religione & moribus: & imprimis de aurei Sæculi doctrina & vita præstantissima, quæ in Divinationis S. usu posita est, G. POSTELLI Commentatio. Florentiæ. an. 1551. 4.

Exhibetur quoque in GRÆVII Thesauro Antiqq. Italicarum.

13. De vinculo Mundi Liber, in quo fidei summa capita naturalibus rationibus probantur. Parisiis ap. Martin. Juvenem. 1551.

14. De Phœnicum Litteris, seu de prisco Latinæ & Græcæ Linguæ caractere, ejusque antiquissima origine & usu Commentatiuncula: In qua ostenditur, quomodo ex una Phœnicum lingua & Latini & Græci Characteres ortum ducant, ut hac ratione excitetur Christianismus ad primæ Linguæ mundi admirationem. Parisiis ap. Vincentium Gaultherot. 1552. in 8.

Juxta Jos. Simlerum excusus est hic Liber
Parisiis ap. Martinum Juvenem.

15. De Linguæ Phœnicis sive Hebraicæ excellentia & de necessario illius & Arabicæ penes Latinos usu Præfatio, aut potius locutionis humanæve perfectionis Panegyris. Viennæ Austriae opera Michaelis Zimmermanni. MDLIV. in 4.

Iterata ejus editio cura Cl. HASAEI in Bibliotheca Bremens. Class. VII. Fascic. II. pag. 193--233. prodiit.

16. Tabulæ in Astronomiam, Arithmeticam theoreticam & Musicam theoreticam. Parisiis 1552.

Singulæ Tabulæ singulis constant foliis.

17. Abrahami Patriarchæ Liber JEZIRAH inscriptus: id est *Formatio*, ex Hebræo in Latinum translatus a POSTELLO. Parisiis 1552.

Expo-

Exponitur hoc Libro Creationis mundi opificium, sicut ante mundi constitutionem Deus ordinaverat in sua Sapientia, tam æterna quam creata, illa videlicet quæ ab initio & ante Sæcula non tantum erat, sed etiam creata erat, quæ a Philosophis dicitur, Mens aut Intellectus agens & possibilis in unum conjunctus: Ut tradit JOS. SIMLERUS in Biblioth.

18. *Everfio falforum Aristotelis Dogmatum: Auctore JUSTINO Martyre, G. POSTELLO interprete. Parisiis apud Sebast. Nivellium. 1552. in 12.*

19. *Liber de Cauffis seu Prîncipiis & Originibus Naturæ utriusque: In quo ita de æterna rerum veritate agitur, ut & authoritate & ratione, non tantum ubivis particularis Dei Providentia, sed & animorum & corporis Immortalitas ex ipsius Aristotelis verbis recte intellectis & non detortis, demonstrètur clarissime. G. POSTELLO auctore. Parisiis. ap. Nivellium.*

Memoratus in Catalogo Bibliothecæ Bodlej.

20. *La Mere Jeanne. h. e. Les très merveilleuses Victoires des Femmes de ce Monde. Paris ap. Jehan Ruelle. 1553. in 12.*

Jos. SIMLERUS de hujus Libelli argumento hæc habet: Docet Libello de fæmineæ naturæ excellentia gallice scripto inter ceteras ingenio & pietate singulari Fœminas, unam necessario dari Christo instar cordis cum cerebro conjunctissimam, quæ sic super omnes

omnes Fœminas mundi post Virginem Matrem excellat, Salva Divinitate, sicut Christus omnibus hominibus antecellit.

21. De Rationibus Spiritus S. Parisiis apud Gromorsum. 1553. in 8.

22. Sacrarum Apodixeon seu Euclidis Christiani Libr. II. Parisiis. 1553. 8.

23. Signorum cœlestium vera Configuratio. Parisiis ap. Henr. Gromors. 1553. 4.

Iterata editio sub Titulo : de Cosmographica Disciplina, Lugd. Batav. apud Jo. le Maire. 1636. in 12.

24. La Doctrine du Siècle d'oré, h. e. de Evangelio Jesu Christi Regis. Parisiis apud Ruelle. 1553. in 12.

25. De Universitate seu de Cosmographia, præsertim Terræ Sanctæ. Partes II. Parisiis apud Martinum Juvenem. 1553. in 4.

Iterata editio Lugd. Batav. 1635. in 8.

26. Alcorani seu Legis Mahometi & Evangelistarum Concordiæ Liber : In quo de calamitatibus orbi Christiano imminentibus tractatur. Additus est libellus de universalis Conversionis Judiciive tempore Conjectatio, ex divinis ducta Auctoribus, veroque proxima. Parisiis 1553. in 8.

27. Evar-

27. Evangelium Jacobi fratris Jesu Christi de admirabili nativitate & incunabulis Virginis matris Mariæ & ipsius Jesu, e Græco vetustissimo Codice translatum. Basileæ impressum a Jo. Oporino in 8. Scil. *Cum Theod.* BIBLIANDRI *Libro de Vita Marci Evangelistæ.*

28. De Originibus, seu de varia & potissimum Orbi Latino ad hanc diem incognita aut inconsiderata Historia, cum totius Orientis, tum maxime Tartarorum, Persarum, Turcarum & omnium Abrahami & Noachi alumnorum origines, & mysteria Brachmanum retegente: Quod ad gentium litterarumque quibus utuntur rationes adtinet, ex Libris Noachi & Hanochi, totiusque avitæ traditionis a Mosis alumnis ad nostra tempora servatæ, & Chaldaicis litteris conscriptæ, a G. POSTELLO posteritati eruta, exposita atque proposita. Basileæ ap. Jo. Oporinum. an. 1553.

Constat Chartis 8. & dimid. in 8. cum tabula unius chartæ, teste SIMLERO in Biblioth.

29. Cosmographicæ disciplinæ compendium. Basileæ ap. Oporinum. 1561. in 4.

Iterata est Editio Lugd. Batav. 1636.

30. Apologia pro Serveto Villanovano de Anima Mundi, sive de ea Natura, quæ omnino necessaria est, & habenda est media inter æternam immobilemque & creatam mobilemque, estque consubstantialiter in ipso Christo, sicuti est
etiam

etiam habenda, contra aspergines & præcipitatum Calvini in hanc causam iudicium. G. POSTELLO, Restitutionis omnium Primogenito, a Calvino hac in causa maligne perfricto, Autore.

Hanc Apologiam an. 1748. Summe Venerandus MOSHEMIUS in Historia Serveti Critica ex αὐτογράφῳ, quod in Bibliotheca Basiliensi asservatur, in lucem produxit a pag. 466. 499.

31. Iudicium Postelli de Stella peregrina, quæ an. 1572. apparere incœpit, impressum in 4. *Teste Jos. Simlero in Bibliothec. Gesner.*

Qui scire desiderat, quæ quantaque POSTELLUS præterea conscripserit Meletemata, quæ edita hæctenus non sunt, sed hinc inde in Bibliothecarum forulis delitescunt, adeat JOS. SIMLERI *Bibliothecam Gesner. p. 261. ubi integrum eorum Catalogum exhibet, quem sibi a Postello communicatum esse dicit. Idemque pag. 263. monet: Advexit præterea idem Postellus ex peregrinationibus suis duabus in Syriam & regiones ad orientem sitas, quam plurimos optimos libros, Arabice & aliis linguis externis scriptos, qui a nobis sparsim suo loco quique indicantur.*